

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, την 27 Νοεμβρίου 2018, με την εξής σύνθεση: Άννα Χριστοδουλάκου, Πρόεδρος, Μιχαήλ Οικονόμου-Εισηγητής, και Ευαγγελία Μιχολίτση, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 08.11.2018 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1176/09.11.2018, της εταιρείας με την επωνυμία «Ένωσης εταιριών «...», που εδρεύει στην οδό, στην,όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και της Ε.Δ. ΕΣΠΑ/.../.../...-2018 απόφασης του.

Της Παρεμβαίνουσας ένωσης εταιριών «...ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ», που εδρεύει στην Αθήνα, οδός, ΤΚ ..., νομίμως εκπροσωπούμενης.

Με την Προδικαστική Προσφυγή της, η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη Ε.Δ. ΕΣΠΑ/...-2018 απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, κατά το μέρος της που έκανε αποδεκτές τις προσφορές: α) της εταιρίας ...και β) της ένωσης εταιριών «...ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» στον διαγωνισμό της διακήρυξης ... του ως άνω Υπουργείου, να απορριφθούν οι ίδιες προσφορές και να αποκλειστούν από την περαιτέρω πρόοδο του διαγωνισμού .

Με την από 19/11/2018 η οποία αναρτήθηκε αυθημερόν στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού Παρέμβαση της, η Παρεμβαίνουσα αιτείται την απόρριψη της υπό κρίση προσφυγής.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε τον Εισηγητή.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής - Επιτελική Δομή Ε.Σ.Π.Α. εξέδωσε την ...διακήρυξη διεθνούς ηλεκτρονικού διαγωνισμού ανοικτής διαδικασίας, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής, (με Α.Α. ΕΣΗΔΗΣ ...) με ημερομηνία προκήρυξης και δημοσίευσης των όρων της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης την 04-06-2018 για την ανάδειξη αναδόχου της σύμβασης γενικών υπηρεσιών με τίτλο «Αναβάθμιση και Εκσυγχρονισμός Λειτουργιών Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής - Υποέργο 1: Αναμόρφωση/εκσυγχρονισμός διαδικασιών Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής» (κωδικός ΟΠΣ (MIS) ..., προϋπολογισθείσας δαπάνης 201.612,90 ευρώ πλέον φόρου προστιθέμενης αξίας. Μετά την υποβολή και την αποσφράγιση των προσφορών εκδόθηκε η ήδη προσβαλλόμενη Ε.Δ.ΕΣΠΑ/...-2018 απόφαση του Υπουργού, με την οποία εγκρίθηκαν τα πρακτικά 1, 2 και 3 της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού και Αξιολόγησης Προσφορών και έγιναν αποδεκτές, από άποψη φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικής προσφοράς, οι προσφορές της προσφεύγουσας, της εταιρίας «...», της παρεμβαίνουσας ένωσης εταιριών και της εταιρίας «...Α.Ε.».

2. Επειδή, έχει κατατεθεί, πληρωθεί και δεσμευθεί το νόμιμο παράβολο ποσού 1.009,00 Ευρώ € (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ...), το οποίο και σύμφωνα με το άρθρο 363 παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α'147) και άρθρο 5 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 39/2017 (ΦΕΚ Α'64), υπολογίζεται σε ποσοστό 0,5% επί της προϋπολογιζόμενης δαπάνης της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α.

3. Επειδή, έχει γίνει χρήση του τυποποιημένου εντύπου, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 8 παρ. 2 του Π.Δ. 39/2017.

4. Επειδή, το αντικείμενο του υπό εξέταση διαγωνισμού είναι η παροχή υπηρεσιών, η προϋπολογισθείσα δαπάνη του είναι ύψους 201.612,90

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

ευρώ € χωρίς Φ.Π.Α. και κατ' ακολουθίαν η υπό κρίση Προσφυγή εμπίπτει *rationae materiae* στο ρυθμιστικό πεδίο του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή, εν προκειμένω, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή, σύμφωνα με τα ανωτέρω, έχει κατατεθεί εμπροθέσμως, ήτοι εντός της δεκαήμερης νόμιμης προθεσμίας.

6. Επειδή, στις διατάξεις του άρθρου 360 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ. 39/2017 ορίζεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου 4412/2016 και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 του ανωτέρω νόμου ενδίκων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής». Περαιτέρω, στο άρθρο 367 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Η ΑΕΠΠ αποφαινεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της... 2. Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια ...» και η διάταξη αυτή επαναλαμβάνεται και στο άρθρο 18 του Π.Δ. 39/2017. Ως εκ τούτου, το αίτημα της προσφεύγουσας που αφορά την απόρριψη προσφορών και την ανάδειξη της προσφεύγουσας ως προσωρινής αναδόχου εκφεύγει της αρμοδιότητας της ΑΕΠΠ και απορρίπτεται ως απαράδεκτο

7. Επειδή, στις διατάξεις του άρθρου 362 παρ. 1 εδ. γ' και 2 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 8 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, προβλέπεται ότι ο προσφεύγων προβάλλει με την προδικαστική προσφυγή του, και μέσω της

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

χρήσης του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 39/2017, όλες ανεξαιρέτως τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά του. Μάλιστα, οφείλει να προβάλει αυτές τις αιτιάσεις εντός των αποκλειστικών προθεσμιών που προβλέπονται στα άρθρα 361 του Ν. 4412/2016 και 4 του Π.Δ. 39/2017 προς άσκηση της προδικαστικής προσφυγής, ενώ τα αυτά ισχύουν και για την άσκηση της Παρέμβασης *mutatis mutandis*.

Συνεπώς, παραδεκτά φέρονται προς εξέταση ενώπιον του 5^{ου} Κλιμακίου τόσο η προσφυγή όσο και η παρέμβαση.

8. Επειδή, σύμφωνα με την παράγραφο 2.1 του Παραρτήματος Γ της υπό εξέταση διακήρυξης (σελ.59): «2.1 Ο προσφέρων για τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό θα πρέπει να έχει αποδεδειγμένη εμπειρία στα ακόλουθα: στην παροχή υπηρεσιών συμβούλου οργάνωσης επιχειρήσεων στην υλοποίηση έργων στον τομέα διαχείρισης εργασιών οργάνωσης υπηρεσιών στην υλοποίηση έργων ηλεκτρονικοποίησης υπηρεσιών (εν όλω ή εν μέρει). Ο προσφέρων οφείλει να αποδείξει την ανωτέρω ελάχιστη προϋπόθεση συμμετοχής, υποβάλλοντας στον (υπο)φάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» ηλεκτρονικά ψηφιακά υπογεγραμμένο ως στοιχείο τεκμηρίωσης: - Κατάλογο των κυριότερων έργων που εκτέλεσε κατά τα τρία (03) τελευταία έτη, με αντικείμενο συναφές με τα αναφερόμενα στην παρούσα παράγραφο, εκ των οποίων: ένα (01) τουλάχιστον επιτυχώς ολοκληρωμένο έργο, το οποίο θα πρέπει να έχει συμβατική αξία τουλάχιστον ίση με 100.000 ΕΥΡΩ (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ). Η Αναθέτουσα Αρχή θα λαμβάνει υπόψη στοιχεία σχετικών έργων που ολοκληρώθηκαν επιτυχώς κατά την τελευταία πενταετία. - Στοιχεία τεκμηρίωσης (ηλεκτρονική υποβολή στον (υπο)φάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» και προσκόμιση κατά περίπτωση εντός τριών εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή τους): Αναφορικά με το/τα επιτυχώς ολοκληρωμένο/α έργο/α: Εάν ο Αναθέτων είναι δημόσιος φορέας ως αποδεικτικό στοιχείο υποβάλλεται είτε πιστοποιητικό που συντάσσεται ή θεωρείται από την αρμόδια δημόσια αρχή είτε πρωτόκολλο παραλαβής είτε

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

αντίγραφο σύμβασης συνοδευόμενο από τα αντίστοιχα εκδοθέντα παραστατικά. Εάν ο Αναθέτων είναι ιδιώτης, ως αποδεικτικό στοιχείο υποβάλλεται είτε δήλωση του αναθέτοντος ιδιώτη συνοδευόμενη με την αντίστοιχη σύμβαση είτε πιστοποιητικό είτε αντίστοιχο εκδοθέν παραστατικό.- Η Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει έγγραφα/πιστοποιητικά/βεβαιώσεις κ.λπ. που αποδεικνύουν τα δηλωθέντα στοιχεία».

9. Επειδή, στην παραγράφου 2.2.3 της εν λόγω διακήρυξης ορίζεται ότι: «Ο Υπεύθυνος Έργου πρέπει κατ' ελάχιστον να είναι απόφοιτος Πανεπιστημιακού Τμήματος ή Πολυτεχνικού Τμήματος/Σχολής της ημεδαπής ειδικότητας Μηχανικού ή ...». Η ίδια παράγραφος 2.2.3 παρακάτω ορίζει ως απαιτούμενο κριτήριο για τον Υπεύθυνο Έργου: «και να κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων ή σε Ναυτιλιακές Σπουδές ή στη Δημόσια Διοίκηση ή στη Διοίκηση Ολικής Ποιότητας στη Δημόσια Διοίκηση ή στον Ανασχεδιασμό Διοικητικών/Επιχειρησιακών Διαδικασιών ή σε Μηχανική Συστημάτων (System Engineering) ή συναφή με το αντικείμενο του έργου».

10. Επειδή, το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» προβλέπει τα εξής «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη.2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφιών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί.3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης.4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσονος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές.5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς».

11. Επειδή, στο άρθρο 28 παρ. 1 και 3 του π.δ.50/2001, ορίζεται ότι: «1. Η γνώση της ξένης γλώσσας, όπου αυτή απαιτείται ως πρόσθετο προσόν διορισμού, ορίζεται στα ακόλουθα επίπεδα: α. Άριστη γνώση (άριστα), β. Πολύ

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

καλή γνώση (λίαν καλώς), γ. Καλή γνώση (καλώς), δ. Μέτρια γνώση (μετρίως) (...) 3. Όπου ως τυπικό προσόν για τον διορισμό προβλέπεται γνώση ξένης γλώσσας σε επίπεδο πολύ καλής γνώσης ή καλής γνώσης ή μέτριας γνώσης, η απόδειξη της γνώσης αυτής γίνεται με κρατικό πιστοποιητικό γλωσσομάθειας επιπέδου Γ1, Β2 και Β1 αντίστοιχα, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2740/1999 (ΦΕΚ 186 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 περ. α' του άρθρου 13 του ν. 3149/2003 (ΦΕΚ 141 Α'), καθώς και με τίτλους ή πιστοποιητικά τα οποία χορηγούνται από φορείς που πιστοποιούνται από τον αρμόδιο φορέα πιστοποίησης γλωσσομάθειας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Επίσης η καλή γνώση ξένης γλώσσας αποδεικνύεται και με απολυτήριο τίτλο ή πτυχίο σχολείου της αλλοδαπής δευτεροβάθμιας ή μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τριετούς τουλάχιστον φοίτησης.»

12. Επειδή, ναι μεν, ο κανονιστικός χαρακτήρας της διακήρυξης (ΣΤΕ ΕΑ 352/2016) δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα όσο και τους συμμετέχοντες, οι οποίοι οφείλουν να υποβάλουν τα αξιούμενα από τη διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία (πρβλ. ΣΤΕ 5022/2012) προκειμένου να συμμετάσχουν νομίμως στο διαγωνισμό. Εξάλλου, ουσιώδης όρος της διακήρυξης, η παράβαση του οποίου συνιστά λόγο αποκλεισμού, είναι αυτός ο οποίος ρητά προκύπτει ως τέτοιος από το ίδιο το κανονιστικό κείμενο αυτής και τίθεται ούτως ή ως επί ποινή αποκλεισμού ή όποιος συνέχεται αυτονόητα με το εν όλω παραδεκτό και σαφές της προσφοράς και σε κάθε περίπτωση επάγεται έννομες συνέπειες (βλ. Αποφάσεις ΑΕΠΠ 236 και 246/2017 και 69/2018). Εξάλλου (βλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 173/2018), σε κάθε περίπτωση, κατά πάγια αρχή του εθνικού και κοινοτικού δικαίου οι όροι μιας διακήρυξης πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρά. Ωστόσο, η αυστηρή αυτή ερμηνεία και εφαρμογή πρέπει να σχετίζεται με τη σαφήνεια της διακήρυξης, λόγω της αρχής της διαφάνειας, η οποία προϋποθέτει, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ. Ράικο Δ., «Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων», Αθήνα-Θεσ/νικη, 2014, σελ. 177, υπ' αριθμ. 2/23.07.2014 Κατευθυντήρια Οδηγία της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., ΔΕΚ, απόφαση της 29.4.2004, C496/99 P, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκ. 111, πρβλ. και αποφάσεις της 20.9.1988, C-31/87, Beentjes, της 25.4.1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, της 18.10.2001, C-19/00, SIAC Construction Ltd, της 12.12.2002, C-470/99, Universale- Bau AG, της 4.12.2003, C-448/01, EVN AG, WienstrommGmbH, ΣΤΕ 311/2006 7μ., 3497/2006, 2145/2011, 1583/2012, Ολ. ΕΑ 136/2013, ΕΑ 53/2011, σκ. 23). Υπό αυτό το πρίσμα συνάγεται ότι η αυστηρότητα της εφαρμογής της διακήρυξης προϋποθέτει την σαφήνεια των όρων αυτής καθώς η παραβίαση αμφίσημων όρων δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζόμενου αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεών του (Συμβάσεις Δημοσίων Έργων Χρ. Μητκίδης, 2009, σελ. 87 επ.).

13. Επειδή, όπως έχει νομολογηθεί η πράξη περί παροχής διευκρινίσεων αποτελεί πράξη εκτελεστή, υποκείμενη σε προσφυγή του άρθρου 4 του Ν. 3886/2010 (σύμφωνα με το προϋφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο), εφόσον δε δεν αμφισβητηθεί η νομιμότητά της, οι παρεχόμενες με αυτήν διευκρινίσεις εντάσσονται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της διακηρύξεως, στους οποίους αναφέρονται (ΣΤΕ Ασφ 254/2012, 45/2008, ΔΕφ 437/2013, 451/2014, κ.ά.). Ως εκ τούτου, εκτελεστή διοικητική πράξη, η οποία μπορεί να προσβληθεί αυτοτελώς δικαστικά και ενώπιον της Αρχής είναι μόνο η πράξη της αναθέτουσας, με την οποία τροποποιούνται όροι της διακήρυξης ή εισάγονται για πρώτη φορά στοιχεία που δεν είχαν καταστεί γνωστά στους οικονομικούς φορείς με το αρχικό κείμενο της διακήρυξης, διαφοροποιούν το περιεχόμενό της

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

και κατά αυτή την έννοια, καθίστανται μέρος αυτής από την γνωστοποίηση των διευκρινίσεων στους οικονομικούς φορείς του διαγωνισμού, οπότε και πλέον αποτελούν μέρος του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού (βλ. ΑΕΠΠ 5/2018).

14. Επειδή, η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

15. Επειδή, εξάλλου, από τη γραμματική διατύπωση της διάταξης του άρθρου 28 παρ. 2, εδάφιο α', περίπτωση ii, του π.δ. 50/2001, και ειδικότερα από το γεγονός ότι ο σε αυτήν τεθείς επιθετικός προσδιορισμός «*αναγνωρισμένο*» αφορά στον όρο «*ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της αλλοδαπής*» και όχι στους όρους «*πτυχίο, προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ή διδακτορικό δίπλωμα*», συνάγεται ότι βούληση του νομοθέτη ήταν να θεωρείται ως κατέχων σε άριστο επίπεδο μια ξένη γλώσσα ο κάτοχος πτυχίου, προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού διπλώματος ή διδακτορικού διπλώματος, εφόσον οι εν λόγω τίτλοι σπουδών προέρχονται από ίδρυμα που αναγνωρίζεται από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. και χωρίς να απαιτείται επιπλέον να έχει αναγνωρισθεί αυτός τούτος ο επικαλούμενος από τον ενδιαφερόμενο τίτλος (βλ. ΝΣΚ 166/2010, και 38/2016 σκέψη 19).

16. Επειδή, εν προκειμένω, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται εν πρώτοις, ότι, «όπως φαίνεται στο πρακτικό 2 της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού και Αξιολόγησης Προσφορών (συνεδριάσεις της 23 και 24-08-2018/σελ. 5 του πρακτικού), η εταιρία ...Α.Ε. υπέβαλε με την προσφορά της μία εγγυητική επιστολή συμμετοχής του ΤΜΕΔΕ που δεν αναφέρει ούτε τον αριθμό του φορολογικού μητρώου της εταιρίας ούτε τη διεύθυνσή της, αλλά μόνο την επωνυμία της. Η έλλειψη των στοιχείων αυτών κατέστησε απαράδεκτη την προσφορά της ...Α.Ε. Εντούτοις με το προαναφερθέν πρακτικό της η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού και Αξιολόγησης Προσφορών επέτρεψε την εκ των υστέρων συμπλήρωση των ελλείψεων και μετά την υποβολή συμπληρωματικού εγγράφου του εκδότη της εγγυητικής επιστολής (δείτε το ίδιο πρακτικό 2-συνεδρίαση της 11-09-2018/σελ. 7), έκρινε την προσφορά παραδεκτή. Η παροχή της δυνατότητας της εκ των υστέρων συμπλήρωσης των ελλείψεων της υποβληθείσας εγγυήσεως συμμετοχής – ως διατείνεται η προσφεύγουσα - δεν στηρίζεται στον νόμο και ιδίως δεν συνάδει προς το άρθρο 102 παρ. 2 του ν. 4412/2016, το οποίο επαναλαμβάνεται αυτούσιο στον όρο 3.13 της διακήρυξης και το οποίο επιτρέπει την εκ των υστέρων διευκρίνιση ή συμπλήρωση αναφορικά με α/σάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, όχι όμως και την εκ των

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

υστέρων υποβολή στοιχείων, που η έλλειψή τους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς».

17. Επειδή, στη συνέχεια, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, ότι, «όπως φαίνεται στο πρακτικό 2 της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού και Αξιολόγησης Προσφορών (συνεδριάσεις της 23 και 24-08-2018/σελ. 5 του πρακτικού), η εταιρία ...A.E., η οποία για να συγκεντρώσει την αναγκαία για τη συμμετοχή της στον διαγωνισμό εμπειρία στηρίζεται στην εμπειρία της υπεργολάβου της ..., περιέλαβε στην προσφορά της αποδεικτικά καλής εκτέλεσης συμβάσεων της εν λόγω υπεργολάβου (αρχεία της προσφοράς με τίτλους «07.b.1 YEN_Reference Letter_ARCADIA Shipmanagement» και «07.b.2 YEN_Reference Letter_MARAN GAS Maritime»), τα οποία ήταν συνταγμένα στην αγγλική γλώσσα και δεν συνοδεύονταν από επίσημη μετάφραση στην ελληνική. Η έλλειψη μεταφράσεων κατέστησε τα ως άνω αποδεικτικά μη ληπτέα υπόψη και έπρεπε συνακολούθως να οδηγήσει στην απόρριψη της προσφοράς της ...A.E. λόγω μη αποδείξεως της αναγκαίας κατά το άρθρο 2.1 της διακήρυξης εμπειρίας (αποδεδειγμένη εμπειρία στην παροχή υπηρεσιών συμβούλου οργάνωσης επιχειρήσεων, στην υλοποίηση έργων στον τομέα διαχείρισης εργασιών οργάνωσης υπηρεσιών και στην υλοποίηση έργων ηλεκτρονικοποίησης υπηρεσιών, εν όλω ή εν μέρει). Εντούτοις με το προαναφερθέν πρακτικό της η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού και Αξιολόγησης Προσφορών επέτρεψε την εκ των υστέρων συμπλήρωση των ελλειπουσών μεταφράσεων και μόνο μετά την εκ των υστέρων υποβολή τους από την εταιρία έκρινε (δείτε το ίδιο πρακτικό 2 -συνεδρίαση της 11-09-2018/σελ. 7), ότι αυτή πληροί το κριτήριο της εμπειρίας κατά το άρθρο 2.1 της διακήρυξης».

18. Επειδή, έτι περαιτέρω, η προσφεύγουσα βάλλοντας κατά της προσβαλλόμενης σημειώνει, ότι «η εταιρία ...με την προσφορά της προτείνει ως Υπεύθυνο Έργου τον ..., ο οποίος φέρεται να κατέχει πτυχίο Μηχανολόγου Μηχανικού της Πολυτεχνικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και μεταπτυχιακό δίπλωμα MSc in Logistics and Supply Chain

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

Management (Διαχείριση Μεταφορών και Εφοδιαστικής Αλυσίδας). Με τέτοιο αντικείμενο το μεταπτυχιακό δίπλωμα του προτεινόμενου Υπεύθυνου Έργου δεν ανταποκρίνεται στις ως άνω απαιτήσεις της διακήρυξης ούτε είναι συναφές προς το αντικείμενο του υπό ανάθεση έργου».

19. Επειδή, εξάλλου, με τον τέταρτο λόγο προσφυγής υποστηρίζεται, ότι «στην προσφορά της εταιρίας ...Α.Ε. προτάθηκαν ως μέλη της Ομάδας Έργου οι ...και ..., οι οποίοι στα βιογραφικά τους σημειώματα, που περιλαμβάνονται στην προσφορά της εταιρίας, δεν επικαλέστηκαν καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας ούτε προσκόμισαν σχετικό πιστοποιητικό. Η αποδοχή της προσφοράς της εταιρίας στηρίζεται στην εκ των υστέρων υποβολή υπευθύνων δηλώσεων και καταλόγου έργων, που φέρονται ότι εκτελέστηκαν με χρήση της αγγλικής γλώσσας και με τη συμμετοχή των ως άνω προτεινομένων μελών της Ομάδας Έργου (σελ. 7 του Πρακτικού 2 της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού και Αξιολόγησης Προσφορών - συνεδρίαση της 11-09-2018). Τα στοιχεία αυτά, όμως, δεν αποτελούν παραδεκτά αποδεικτικά μέσα της συνδρομής του προσόντος της καλής γνώσης της αγγλικής γλώσσας, διότι δεν ανταποκρίνονται ούτε στη διακήρυξη ούτε στο νομοθετικό πλαίσιο, στο οποίο αυτή παραπέμπει».

20. Επειδή, στην συνέχεια, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, ότι «σύμφωνα με το άρθρο 2.2.4 του Παραρτήματος Α΄ της διακήρυξης, για να είναι παραδεκτή η προσφορά πρέπει υποχρεωτικά να προτείνονται με αυτή τρία στελέχη της Ομάδας Έργου που να είναι «απόφοιτοι Σχολών Θετικών Επιστημών Πανεπιστημιακού επιπέδου της ημεδαπής ή αντίστοιχου ιδρύματος της αλλοδαπής». Εν προκειμένω, στην προσφορά της εταιρίας ...Α.Ε. κανένα προτεινόμενο μέλος της Ομάδας Έργου δεν πληροί την πιο πάνω απαίτηση της διακήρυξης».

21. Επειδή, συνεχίζοντας η προσφεύγουσα, ως προς την «ΕΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ «...», υποστηρίζει, ότι σύμφωνα με το άρθρο 2 της διακήρυξης, αντικείμενο του υπό ανάθεση έργου είναι η δημιουργία μιας ολοκληρωμένης μελέτης απλούστευσης των διαδικασιών του Υπουργείου και της διασύνδεσής

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

τους με συστήματα ΤΠΕ με στόχο την ηλεκτρονικοποίηση του, με γνώμονα την στήριξη της ανταγωνιστικότητας και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε τομείς αρμοδιότητας του. Σύμφωνα, δε, με το άρθρο 2.2.3 του Παραρτήματος Α' της διακήρυξης, για να είναι παραδεκτή η προσφορά πρέπει υποχρεωτικά ο προτεινόμενος Υπεύθυνος Έργου, εκτός άλλων, «... να κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων ή σε Ναυτιλιακές Σπουδές ή στη Δημόσια Διοίκηση ή στη Διοίκηση Ολικής Ποιότητας στη Δημόσια Διοίκηση ή στον Ανασχεδιασμό Διοικητικών/Επιχειρησιακών Διαδικασιών ή σε Μηχανική Συστημάτων (System Engineering) ή συναφή με το αντικείμενο του έργου». Η ένωση εταιριών με την προσφορά της προτείνει ως Υπεύθυνη Έργου την ..., η οποία φέρεται να κατέχει πτυχίο Μηχανολογίας του Oxford Brookes University UK και μεταπτυχιακό δίπλωμα MSc στην Παράκτια και Ναυτιλιακή Μηχανική. Με τέτοιο αντικείμενο το μεταπτυχιακό δίπλωμα της προτεινόμενης Υπεύθυνης Έργου δεν ανταποκρίνεται στις ως άνω απαιτήσεις της διακήρυξης ούτε είναι συναφές προς το αντικείμενο του υπό ανάθεση έργου. Συνεπώς η προσφορά της ένωσης εταιριών έπρεπε να απορριφθεί και μη νομίμως έγινε αποδεκτή με την προσβαλλόμενη πράξη».

22. Επειδή, συνεχίζοντας η προσφεύγουσα υποστηρίζει, ότι «σύμφωνα με το άρθρο 2.2.4 του Παραρτήματος Α της διακήρυξης, για να είναι παραδεκτή η προσφορά πρέπει υποχρεωτικά να προτείνονται με αυτή τρία στελέχη της Ομάδας Έργου που να είναι «απόφοιτοι Σχολών Θετικών Επιστημών Πανεπιστημιακού επιπέδου της ημεδαπής ή αντίστοιχου ιδρύματος της αλλοδαπής». Για να ανταποκριθεί στην απαίτηση αυτή η ένωση εταιριών προτείνει στην προσφορά της, ως μέλος της Ομάδας Έργου, τον Από το πτυχίο όμως, του προτεινόμενου αυτού μέλους της Ομάδας Έργου, το οποίο προσκομίστηκε με την προσφορά της ένωσης εταιριών στα αγγλικά, με επικυρωμένη ελληνική μετάφραση, προκύπτει ότι δεν πρόκειται για απόφοιτο Σχολής Θετικών Επιστημών, αλλά για κάτοχο «Πτυχίου Πρώτης Βαθμίδας στις Θεωρητικές Επιστήμες μετ' επαίνου σε Γενικές Σπουδές» που του έχει απονεμηθεί από το Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ. Άρα το προτεινόμενο μέλος της Ομάδας Έργου δεν πληροί την πιο πάνω απαίτηση της διακήρυξης».

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

23. Επειδή, εν συνεχεία, βάλλοντας κατά της προσβαλλόμενης προβάλλει, ότι «σύμφωνα με τον όρο 2.2.4 του Παραρτήματος Α΄ της διακήρυξης απαραίτητο προσόν για όλα τα προτεινόμενα στελέχη της Ομάδας Έργου είναι «η καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας, όπως ορίζεται από την οικεία νομοθεσία». Η κείμενη νομοθεσία, στην οποία η διακήρυξη παραπέμπει, είναι το άρθρο 28 του π.δ. 50/2001, που ορίζει ότι η γνώση ξένης γλώσσας αποδεικνύεται με κατάλληλα κατά περίπτωση πιστοποιητικά. Επίσης, σύμφωνα με τις διευκρινίσεις επί της διακήρυξης αρ. πρωτ.: Ε.Δ.ΕΣΠΑ/... (02/07/2018), ενότητα 1.3, προκύπτει ότι οι απόφοιτοι με αναγνωρισμένους από την αρμόδια ελληνική αρχή τίτλους σπουδών πανεπιστημιακής ή/και μεταπτυχιακής εκπαίδευσης αγγλικών ή αμερικανικών πανεπιστημίων με υφιστάμενη ισοτιμία προς τα ελληνικά, θεωρείται ότι κατέχουν επαρκείς γνώσεις της αγγλικής γλώσσας και μπορούν να συμμετέχουν ως μέλη της ομάδας έργου. Εν προκειμένω, τα αποδεικτικά αντιστοιχίας - ισοτιμίας του πτυχίου των μελών και της Υπεύθυνης της Ομάδας Έργου ή άλλα στοιχεία τεκμηρίωσης δεν υποβλήθηκαν, παρ' όλα αυτά η απαίτηση της καλής γνώσης αγγλικής γλώσσας για τους κ.κ. ..., ... (βασικά μέλη της Ομάδας Έργου) και τον κ. ... (αναπληρωματικό υπεύθυνο έργου) καλύφθηκε από τους ήδη προσκομισθέντες στην προσφορά τίτλους σπουδών πανεπιστημιακής ή/και μεταπτυχιακής εκπαίδευσης αγγλικών ή/και αμερικανικών αναγνωρισμένων πανεπιστημίων, χωρίς όμως την προσκόμιση στοιχείων αναγνώρισης από αρμόδια ελληνική αρχή. Ως συμπέρασμα, παρ' όλο που τα πιστοποιητικά ισοτιμίας δεν αναφέρονταν στη διακήρυξη, το προαναφερόμενο έγγραφο διευκρινήσεων για την κάλυψη της επάρκειας της αγγλικής γλώσσας, εφόσον δεν υπήρχε άλλη βεβαίωση ανέφερε ρητά την προσκόμιση δικαιολογητικών ισοτιμίας αγγλόφωνων πανεπιστημίων του εξωτερικού ως απαραίτητη πλέον προϋπόθεση για την πιστοποίηση της επάρκειας της αγγλικής γλώσσας. Κατά συνέπεια, εφόσον σύμφωνα με το πρακτικό 2, τα πιστοποιητικά αυτά δεν προσκομίστηκαν δεν υφίσταται για τους προαναφερόμενους βεβαίωση επάρκειας γνώσης της γλώσσας, γεγονός που καθιστά απορριπτέα τη

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

συμμετοχή τους στην ομάδα έργου, καθώς δεν πληρούν σαφώς συγκεκριμένο και απαιτούμενο για την εκτέλεση του έργου όρο της διακήρυξης».

24. Επειδή, από την συνολική επισκόπηση των στοιχείων του φακέλου, ως προς τον πρώτο λόγο προσφυγής, προκύπτει, ότι η διεύθυνση και το ΑΦΜ του προσφέροντος οικονομικού φορέα «...» είναι στοιχεία που ήδη καταγράφονταν τόσο στο από 6 Ιουλίου 2018 Διαβιβαστικό έγγραφο υποβολής προσφοράς όσο και στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας (ΕΕΕΠ). Σύμφωνα με τα παραπάνω, η αναθέτουσα αρχή νομίμως θεώρησε επουσιώδη την έλλειψη των αναφερόμενων στοιχείων της εγγυητικής επιστολής και ζήτησε σχετικές διευκρινίσεις. Το νέο έγγραφο εκδόθηκε συμπληρωματικά στο αρχικό από την ίδια Αρχή (ΤΜΕΔΕ) με Αρ. Πρωτ. 1304/5-9-2018 με τίτλο «Συμπληρωματικά στοιχεία εγγυητικής επιστολής» και υποβλήθηκε εμπρόθεσμα μέσω ΕΣΗΔΗΣ σύμφωνα με το άρθρο 102 (παρ. 1,2,3) του ν. 4412/2016. Η αναθέτουσα αρχή εξέτασε το ως άνω αναφερόμενο έγγραφο και το αποδέχθηκε σύμφωνα με το 2^ο Πρακτικό της. Εξάλλου, η απόρριψη της προσφοράς της προσφεύγουσας λόγω έλλειψης του Α.Φ.Μ. στο σώμα της εγγυητικής θα συνιστούσε κατά την κρίση του Κλιμακίου, αφόρητη τυπολατρία και αδικαιολόγητη εμμονή στη γραμματική διατύπωση των οικείων διατάξεων του νόμου και της διακήρυξης, χωρίς όμως να συνάγεται αβίαστα ποια είναι τα προστατευτέα δικαιώματα που σύμφωνα και με την αρχή της αναλογικότητας θα προάσπιζε η αναθέτουσα αρχή με μια τέτοια απόφαση (βλ. ΑΕΕΠ 102/2017). Εξάλλου, για τους ανωτέρω λόγους, ως προς τον προσφέροντα «...», ο πρώτος λόγος προσφυγής απορρίπτεται ως αβάσιμος.

25. Επειδή, ως προς τον δεύτερο λόγο προσφυγής, το Κλιμάκιο κρίνει, ότι είναι απορριπτέος ως νόμω και ουσία αβάσιμος. Και τούτο, διότι στον υποβληθέντα κατάλογο έργων του προσφέροντος οικονομικού φορέα «...», περιλαμβάνεται το έργο «Αναβάθμιση Υπηρεσιών, Εργαλείων και Διαδικασιών Συμπράξεων» που είχε προσφερθεί στον ΟΑΕΔ, ποσού 511.850,00 (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) με ποσοστό συμμετοχής 60% το οποίο αντιστοιχίζεται στο ποσό των 307.080,00 συμμετοχής της «...ΑΕ». Η Επιτροπή

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

αφού εξέτασε τα πακέτα εργασίας του αναφερόμενου έργου υλοποίησης που αναλύονται στον Κατάλογο έργων, και ειδικότερα τα Πακέτα 1, 3 και 4, έκρινε, ότι συνδυαστικά ικανοποιούν και τα τρία απαιτούμενα κριτήρια της υποπαραγράφου 2.1 της Διακήρυξης (σελ. 59) και κατά συνέπεια το εν λόγω έργο καλύπτει την απαίτηση της διακήρυξης σχετικά με την αποδεδειγμένη εμπειρία και στις τρεις κατηγορίες που αναφέρονται ως άνω. Σημειώνεται, ότι ως αποδεικτικό στοιχείο τεκμηρίωσης για την επιτυχή ολοκλήρωση του συγκεκριμένου έργου έχει υποβληθεί εξ αρχής στον υποφάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» η Αρ. Πρωτ. 25629/21-3-2016 Βεβαίωση καλής εκτέλεσης σύμβασης η οποία εκδόθηκε από το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών ασφαλίσεων/Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού/Διοίκηση/Γεν.Δ/νση Υποστήριξης. Συναφώς, η αναθέτουσα πράγματι ζήτησε τις μεταφράσεις των αποδεικτικών καλής εκτέλεσης συμβάσεων της υπεργολάβου εταιρείας ... προς διευκόλυνση του έργου της, πλην όμως τα εν λόγω έργα δεν καλύπτουν καμία απαίτηση της διακήρυξης, εφόσον η απαιτούμενη εμπειρία καλύφθηκε σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ανωτέρω σκέψη υπ' αριθμ. 8 της παρούσας. Κατά συνέπεια, κρίνεται ομοφώνως, ότι κάθε σχετική απαίτηση της διακήρυξης καλύπτεται από τα αρχικώς συνυποβληθέντα στοιχεία τεκμηρίωσης χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα αρχεία της προσφοράς με τίτλο: 07.b.1 YEN_Reference Letter_ARCADIA Shipmanagement και 07.b.2 YEN_Reference Letter_MARAN GAS Maritime. Για τους ανωτέρω λόγους, ο δεύτερος λόγος που αναφέρεται στην υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή απορρίπτεται ως αβάσιμος.

26. Επειδή, σε συνάφεια με τα ανωτέρω και ο τρίτος λόγος προσφυγής παρίσταται απορριπτέος ως νόμω και ουσία αβάσιμος, καθώς, όπως προκύπτει από την επισκόπηση του φακέλου, παρέπεται ότι το βασικό πτυχίο του προτεινόμενου Υπεύθυνου Έργου από τον προσφέροντα οικονομικό φορέα «...», κ. ...είναι Μηχανολόγου Μηχανικού του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης– Πολυτεχνική Σχολή – Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών και καλύπτει την απαίτηση της παραγράφου 2.2.3 της διακήρυξης που ορίζει ότι: «Ο Υπεύθυνος Έργου πρέπει κατ' ελάχιστον να είναι απόφοιτος

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

Πανεπιστημιακού Τμήματος ή Πολυτεχνικού Τμήματος/Σχολής της ημεδαπής ειδικότητας Μηχανικού ή ...». Η ίδια παράγραφος 2.2.3 παρακάτω ορίζει ως απαιτούμενο κριτήριο για τον Υπεύθυνο Έργου: «και να κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων ή σε Ναυτιλιακές Σπουδές ή στη Δημόσια Διοίκηση ή στη Διοίκηση Ολικής Ποιότητας στη Δημόσια Διοίκηση ή στον Ανασχεδιασμό Διοικητικών/Επιχειρησιακών Διαδικασιών ή σε Μηχανική Συστημάτων (System Engineering) ή συναφή με το αντικείμενο του έργου». Ο μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών του Υπεύθυνου Έργου είναι: MSc in Logistics and Supply Chain Management και έχει αποκτηθεί από το University of Edinburgh-Heriot-Watt University. Το συγκεκριμένο μεταπτυχιακό καλύπτει το απαιτούμενο γνωστικό πεδίο της παραγράφου 2.2.3 ως προς τη Διοίκηση Επιχειρήσεων, τον Ανασχεδιασμό Διοικητικών/Επιχειρησιακών Διαδικασιών και τη Μηχανική Συστημάτων (System Engineering). Επίσης τελεί σε άμεση λειτουργική συνάφεια με το αντικείμενο και το σκοπό του έργου που είναι η λειτουργική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών του ΥΝΑΝΠ και η ανάπτυξη, υλοποίηση σχεδίων βελτίωσης οργανωτικής λειτουργίας σε συνδυασμό με την οργάνωση της εφαρμογής νέων διαδικασιών για χρήση συστημάτων ΤΠΕ (Παραρτήματα Α' και Ζ' της διακήρυξης). Από τα παραπάνω προκύπτει ότι το μεταπτυχιακό δίπλωμα του κ. ...καλύπτει την απαίτηση της παραγράφου 2.2.3 της Διακήρυξης και άρα ο σχετικός λόγος προσφυγής απορρίπτεται ως αβάσιμος.

27. Επειδή, ως προς τον τέταρτο λόγο προσφυγής, κρίνονται από το Κλιμάκιο τα κάτωθι. Το αντικείμενο της εν λόγω προκηρυχθείσας δημόσιας σύμβασης είναι η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των Λειτουργιών του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής–αναμόρφωση/εκσυγχρονισμός των διαδικασιών του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και για την υλοποίησή του επαρκεί η καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας από τα μέλη της Ομάδας Έργου. Επέκεινα, στην παράγραφο 2.2.4 της διακήρυξης αναφέρεται: *«και παράλληλα ως τυπικό προσόν ορίζεται για όλους η καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας, όπως ορίζεται από την οικεία νομοθεσία»,* πλην όμως από την αριθ. 3/2018 διακήρυξη δεν έχουν απαιτηθεί συγκεκριμένα στοιχεία

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

τεκμηρίωσης για την απόδειξη της καλής γνώσης. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, διαφάνειας και της τυπικότητας, η Αναθέτουσα Αρχή δεν δύναται να απορρίψει προσφορά, με βάση λόγο απόρριψης προσφορών, ο οποίος δεν προβλέπεται ρητά από την διακήρυξη (βλ. ενδεικτικά την απόφαση του ΔΕΕ C-6/05, Medipac—Καζαντζίδης). Ο κ. ... είναι απόφοιτος της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών, Τμήματος Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής και ο κ. ... είναι απόφοιτος της Πολυτεχνικής Σχολής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών με ειδίκευση στον τομέα Ηλεκτρονικής και Υπολογιστών. Τα ανωτέρω αναφερόμενα μέλη της Ομάδας Έργου έχουν συμμετάσχει σε έργα τα οποία υλοποιήθηκαν με τη χρήση της αγγλικής γλώσσας. Κατόπιν διευκρινιστικού ερωτήματος, τα προτεινόμενα μέλη της ομάδας έργου, κ.κ. ... και ... προσκόμισαν υπεύθυνη δήλωση σύμφωνα με την οποία έχουν συμμετάσχει στα ανωτέρω έργα που υλοποιήθηκαν με τη χρήση της αγγλικής γλώσσας. Συναφώς αβασίμως επικαλείται το άρθρο 28 του π.δ. 50/2001 «Προσόντα διορισμού σε θέσεις φορέων του Δημοσίου Τομέα» (Α'39) η προσφεύγουσα ένωση εταιρειών, διότι α) αφορά στον καθορισμό προσόντων διορισμού σε θέσεις Φορέων του Δημοσίου Τομέα και δη την ξένη γλώσσα ως πρόσθετο προσόν διορισμού, οπότε είναι διάφορο το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων αυτών και β) δεν αποτελεί αντικείμενο της αριθ. 3/2018 Διακήρυξης που αφορά σε ανάδειξη αναδόχου για υλοποίηση έργου δημόσιας σύμβασης μέσα από καθορισμένη διαγωνιστική διαδικασία.

28. Επειδή, από την ανωτέρω συνδυαστική ερμηνεία της διάταξης και της διακήρυξης, κρίνεται ότι καλύπτεται η απαίτηση της παραγράφου 2.2.4 της διακήρυξης και ότι αποδεικνύεται η καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας με βάση τα ζητούμενα στη συγκεκριμένη διακήρυξη, δεδομένου ότι: α) τα προτεινόμενα μέλη της Ομάδας Έργου, κ. ... και κ. ... έχουν εργαστεί σε έργα με χρήση της αγγλικής γλώσσας β) τόσο οι σπουδές όσο και η εμπειρία τους σχετίζονται με την πληροφορική όπου χρησιμοποιείται εκτενώς η αγγλική γλώσσα. Συνεπώς και ο σχετικός λόγος προσφυγής απορρίπτεται ως αβάσιμος.

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

29. Επειδή, περαιτέρω, επί του πέμπτου λόγου προσφυγής κατά του προσφέροντος «...», κρίνεται ομοφώνως, ότι εφόσον σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.4 του Παραρτήματος Γ΄ της αριθ. 3/2018 Διακήρυξης (σελ. 60), μεταξύ των μελών της Ομάδας Έργου ορίζεται να είναι τέσσερις (04) απόφοιτοι Πανεπιστημιακού Τμήματος ή Πολυτεχνικού Τμήματος/Σχολής της ημεδαπής ειδικότητας Μηχανικού ή απόφοιτοι ισότιμης αντίστοιχης ειδικότητας και τρεις (03) απόφοιτοι Σχολών Θετικών Επιστημών Πανεπιστημιακού επιπέδου της ημεδαπής ή αντίστοιχου ιδρύματος της αλλοδαπής προέλευσης και η προτεινόμενη Ομάδα Έργου του προσφέροντος οικονομικού φορέα ..., περιλαμβάνει οκτώ (08) απόφοιτους Πολυτεχνείου, μεταξύ των οποίων, τρεις Μηχανολόγους Μηχανικούς, τρεις Ηλεκτρολόγους Μηχανικούς, έναν Ναυπηγό και έναν Μηχανικό Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής, συνάγεται με ενάργεια ότι οι ανωτέρω σπουδές περιλαμβάνουν και τους απόφοιτους Θετικών Επιστημών Πανεπιστημιακού επιπέδου, δεδομένου ότι τα πτυχία των Μηχανικών καλύπτουν τον όρο της Διακήρυξης σχετικά με τις Θετικές Επιστήμες διότι πρόκειται για σπουδές εφαρμοσμένων Θετικών Επιστημών. Κατά συνέπεια και ο σχετικός λόγος προσφυγής απορρίπτεται ως αβάσιμος.

30. Επειδή, επί του πρώτου λόγου κατά της παρεμβαίνουσας, κρίνεται, ως νόμω και ουσία αβάσιμος καθώς προκύπτει από την μελέτη της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, ότι το βασικό πτυχίο της προτεινόμενης Υπεύθυνης Έργου από την προσφέρουσα Ένωση Εταιρειών «...ΕΠΕ», της κας ...είναι BSc in Mechanical Engineering του Oxford Brookes University, UK ειδικότητας Μηχανολογίας και καλύπτει την απαίτηση της παραγράφου 2.2.3 της διακήρυξης που ορίζει ότι: «Ο Υπεύθυνος Έργου πρέπει κατ' ελάχιστον να είναι απόφοιτος Πανεπιστημιακού Τμήματος ή Πολυτεχνικού Τμήματος/Σχολής της ημεδαπής ειδικότητας Μηχανικού ή ...». Εξάλλου, η παράγραφος 2.2.3 παρακάτω ορίζει ως απαιτούμενο κριτήριο για τον Υπεύθυνο Έργου: «και να κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων ή σε Ναυτιλιακές Σπουδές ή στη Δημόσια Διοίκηση ή στη Διοίκηση Ολικής Ποιότητας στη Δημόσια Διοίκηση ή στον Ανασχεδιασμό Διοικητικών/Επιχειρησιακών Διαδικασιών ή σε Μηχανική Συστημάτων (System Engineering) ή συναφή με το

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

αντικείμενο του έργου». Ο μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών της Υπεύθυνου Έργου είναι MSc in Coastal and Maritime Engineering και έχει αποκτηθεί από το Technical University of Denmark – Πολυτεχνείο της Δανίας, ειδικότητας Παράκτια και Ναυτιλιακή Μηχανική σύμφωνα με το βιογραφικό της. Σύμφωνα με το αρχικώς υποβληθέν μεταφρασμένο μεταπτυχιακό τίτλο της Υπεύθυνης Έργου, το μεταπτυχιακό της δίπλωμα είναι Μάστερ Επιστημών Μηχανικού στον Γενικό Τομέα Μηχανικών: Μηχανολογικός σχεδιασμός και Εφαρμοσμένη Μηχανική με Ειδικό Τομέα Μηχανικών: Μηχανικός Παράκτιων, Θαλάσσιων και Δομικών Έργων. Επομένως, το συγκεκριμένο μεταπτυχιακό καλύπτει το απαιτούμενο γνωστικό πεδίο της παραγράφου 2.2.3 ως προς τη Μηχανική Συστημάτων (System Engineering). Παράλληλα, εν ευρεία εννοία καλύπτεται και η ζητούμενη υποκατηγορία μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών: «Ναυτιλιακές Σπουδές». Συνεπώς ο σχετικός λόγος προσφυγής απορρίπτεται ως αβάσιμος, γενομένου δεκτού ταυτοχρόνως του περί του αντιθέτου ισχυρισμού της παρεμβαίνουσας.

31. Επειδή, περαιτέρω, δεν δύναται κατά ουδεμία ερμηνευτική εκδοχή να γίνει λόγος για ουσιαστική και νομική βασιμότητα του δεύτερου λόγου προσφυγής κατά της παρεμβαίνουσας, εφόσον προέκυψε από την ανάλυση των στοιχείων του φακέλου, ότι σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.4 του Παραρτήματος Γ΄ της αριθ. 3/2018 Διακήρυξης (σελ. 60), μεταξύ των μελών της Ομάδας Έργου ορίζεται να είναι και τρεις (03) απόφοιτοι Σχολών Θετικών Επιστημών Πανεπιστημιακού επιπέδου της ημεδαπής ή αντίστοιχου ιδρύματος της αλλοδαπής προέλευσης. Το προτεινόμενο μέλος της Ομάδας Έργου κ. ...κατέχει τίτλο σπουδών σε GENERAL STUDIES (COMPUTER SCIENCE) το οποίο έχει αποκτηθεί από το Πανεπιστήμιο του HARVARD. Συνεπώς, διαθέτει πτυχίο στην επιστήμη Ηλεκτρονικών Υπολογιστών/Πληροφορικής. Άλλωστε, η προτεινόμενη Ομάδα Έργου της παρεμβαίνουσας, περιλαμβάνει εκτός του κ. ...μέλη με τα εξής πτυχία Θετικών Επιστημών: α) Μαθηματικών από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (...) β) Εφαρμοσμένης Πληροφορικής από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (...) γ) Χημικού Μηχανικού από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (...). Συνεπώς, σε κάθε περίπτωση η απαίτηση της

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

παραγράφου 2.2.4 του Παραρτήματος Γ΄ της αριθ. 3/2018 Διακήρυξης σχετικά με τις Θετικές Επιστήμες καλύπτεται αυτοτελώς από τα ανωτέρω τρία πτυχία. Συνεπώς ο σχετικός λόγος προσφυγής απορρίπτεται ως αβάσιμος, γενομένου δεκτού ταυτοχρόνως του περί του αντιθέτου ισχυρισμού της παρεμβαίνουσας.

32. Επειδή, επί του τρίτου λόγου κατά της παρεμβαίνουσας, κρίνεται, ότι στην αρ. πρωτ.: Ε.Δ.ΕΣΠΑ/Β/1871/2-7-2018 παροχή διευκρινίσεων επί της αριθ. 3/2018 Διακήρυξης η απάντηση στο ερώτημα δεν αλλοιώνει επ' ουδενί, αλλά συμπληρώνει το σχετικό όρο της διακήρυξης 2.2.4., σχετικά με την καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας, όπου για την απόδειξή της δεν ζητείται συγκεκριμένο στοιχείο τεκμηρίωσης. Η απάντηση για τους αναγνωρισμένους από την αρμόδια ελληνική αρχή τίτλους σπουδών πανεπιστημιακής ή/και μεταπτυχιακής εκπαίδευσης αγγλικών ή αμερικανικών πανεπιστημίων με υφιστάμενη ισοτιμία προς τα ελληνικά ως απόδειξη για την επάρκεια της αγγλικής γλώσσας, δόθηκε στην κατωτέρω ερώτηση που είχε το συγκεκριμένο λεκτικό: «Αίτημα μέσω ΕΣΗΔΗΣ με ημερομηνία 26/06/2018 και ώρα 17:31:41: Ερώτημα: Αναφορικά με τη Διακήρυξη Νο: ...του έργου με τίτλο «Αναμόρφωση/εκσυγχρονισμός διαδικασιών Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής» της Ενταγμένης Πράξης «Αναβάθμιση και Εκσυγχρονισμός Λειτουργιών Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής» με Κωδικό ΟΠΣ ...στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020», παρακαλούμε να διασαφηνίσετε εάν απόφοιτοι με αναγνωρισμένους από την αρμόδια ελληνική αρχή τίτλους σπουδών πανεπιστημιακής ή/και μεταπτυχιακής εκπαίδευσης αγγλικών ή αμερικανικών πανεπιστημίων με υφιστάμενη ισοτιμία προς τα ελληνικά θεωρείται για τους λόγους του διαγωνισμού σας ότι κατέχουν επαρκείς γνώσεις της αγγλικής γλώσσας για την υλοποίηση του έργου του διαγωνισμού σας και μπορούν να συμμετέχουν ως μέλη της ομάδας έργου. Απάντηση: Ναι, οι απόφοιτοι με αναγνωρισμένους από την αρμόδια ελληνική αρχή τίτλους σπουδών πανεπιστημιακής ή/και μεταπτυχιακής εκπαίδευσης αγγλικών ή αμερικανικών πανεπιστημίων με υφιστάμενη ισοτιμία προς τα ελληνικά, θεωρείται ότι κατέχουν επαρκείς γνώσεις της αγγλικής γλώσσας και μπορούν να

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

συμμετέχουν ως μέλη της ομάδας έργου». Συνεπώς από την ανωτέρω απάντηση, δεν αποκλείονται όσοι δεν προσκόμισαν δικαιολογητικά ισοτιμίας πτυχίων της αλλοδαπής, διότι τα δικαιολογητικά ισοτιμίας δεν ζητούνταν ως μόνα απαιτούμενα με βάση το κανονιστικό πλαίσιο όπως διαμορφώθηκε, ως στοιχείο τεκμηρίωσης. Εξάλλου σύμφωνα και με όσα διελήφθησαν στην σκέψη υπ' αριθμ. 14 της παρούσας μια τέτοια ερμηνεία που εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής που θα υπολάμβανε, ότι ο απόφοιτος αλλοδαπού πανεπιστημίου επιπέδου μεταπτυχιακών ή διδακτορικών σπουδών δεν κατέχει άριστη γνώση της σχετικής ξένης γλώσσας της χώρας προέλευσης του πανεπιστημίου θα ήταν προφανώς *contra legem* και δυσανάλογη ως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό του νομοθέτη. Άλλωστε και η παρασχεθείσα διευκρίνιση ερμηνεύεται συσταλτικά ως εντασσόμενη στο κανονιστικό πλαίσιο της διακήρυξης, αφού έλαβε την προσήκουσα δημοσιότητα και δεν προσεβλήθη ουδέποτε από κάποιον συμμετέχοντα. Συνεπώς ο σχετικός λόγος προσφυγής ως αβάσιμος, γενομένου δεκτού ταυτοχρόνως του περί του αντιθέτου ισχυρισμού της παρεμβαίνουσας.

34. Επειδή, σύμφωνα με τα γενόμενα δεκτά στις προηγούμενες σκέψεις, προκύπτει, ότι στην υπό κρίση περίπτωση, τυχόν αποδοχή των ισχυρισμών της προσφεύγουσας θα ισοδυναμούσε με παραβίαση των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας και της διαφάνειας που διέπουν τη διαδικασία συνάψεως των δημοσίων συμβάσεων και επιτάσσουν ο διαγωνιζόμενος να υποβάλει μόνον τα αξιούμενα από την διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει και κατά συνέπεια, ανεξαρτήτως παντός άλλου, δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού για δικαιολογητικά μη απαιτούμενα από τη διακήρυξη [ΕΑ ΣτΕ 18, 19/2011, 3703/2010, 1616, 254/2008, 318/2013 ΔΕΦ ΑΘ (ΑΣΦ)].

35. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να απορριφθεί γενομένης δεκτής ταυτοχρόνως της ασκηθείσας παρέμβασης.

Αριθμός απόφασης: 1038/2018

36. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να καταπέσει, σύμφωνα με το άρθρο 363 παρ. 5 του Ν.4412/2016 και το άρθρο 5 παρ. 5 του Π.Δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Δέχεται την Παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στον Άγ. Ιωάννη Ρέντη, στις 27 Νοεμβρίου 2018, και εκδόθηκε στον ίδιο τόπο στις 29 Νοεμβρίου 2018.

Η Πρόεδρος

Άννα Χριστοδουλάκου

Η Γραμματέας

Είρηνη Τσιμπούκη